



SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica

Jegorovova 29B, 974 01 Banská Bystrica

Číslo: 3533-12729/47/2016/Kas

SPRÁVA O MIMORIADNEJ ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE č. 6/2016/Kas/P

vykonanej v prevádzke „Skládka odpadov Lučenec – Čurgov“, prevádzkovateľ a Brantner Lučenec s.r.o., Opatová – Čurgov .

P r e d m e t o m

správy z mimoriadnej environmentálnej kontroly (ďalej len „správa“) je výsledok kontroly, ktorú vykonala SIŽP, IŽP Banská Bystrica, odbor integrovaného povolovania a kontroly (ďalej len „inšpekcia“) v súlade so zákonom č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“), zákonom č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

A. Kontrola

Typ kontroly:

Mimoriadna

B. Orgán štátneho dozoru

SIŽP, IŽP Banská Bystrica, odbor integrovaného povolovania a kontroly

Inšpektor: Ing. Anna Kassová

Telefón: 048 471 96 53

Elektronická adresa: anna.kassova@sizp.sk

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: Brantner Lučenec s.r.o.

Adresa sídla: Opatová – Čurgov 439, 984 01 Lučenec

IČO: 31 595 766

Kontrola oznámená: Kontrola bola oznámená na mieste z dôvodu, že bola vykonaná v deň oznámenia anonymného podnetu.

Zúčastnená osoba: Martin Fiľo

Funkcia: vedúci skládky

D. Prevádzka

Názov podľa IP: Skládka odpadov Lučenec - Čurgov
 Adresa prevádzky: Čurgov
 Variabilný symbol: 740040104
 Integrované povolenie: č. 740040104, pod číslom jednania 742/79/2004/OIPK/Ka
 Vydané: 23.7.2004
 Právoplatné: 11.8.2004
 Projektová kapacita: I. etapa: 265 000 m³, II. etapa: 298 800 m³
 Kategória: 5.4

Skládky odpadov, ako sú vymedzené v osobitnom predpise, ktoré prijímajú viac ako 10 t odpadu za deň alebo majú celkovú kapacitu presahujúcu 25 000 t, okrem skládok inertných odpadov.

E. Priebeh kontroly

Kontrolované obdobie: kontrola zameraná na riešenie podaného podnetu
 Začatie kontroly: 1.3.2016
 Prvé miestne zisťovanie: 1.3.2016
 Druhé miestne zisťovanie: 7.3.2016
 Vypracovanie správy: 29.3.2016
 Doručenie správy: 8.4.2016
 Dodatok: Nie
 Prerokovanie správy: Áno 19.4.2016

F. Zameranie kontroly – opis

Mimoriadna kontrola bola podľa § 34 ods. 9 zákona o IPKZ zameraná na prešetrenie anonymného podnetu doručeného inšpekcii dňa 01. 03. 2016 prostredníctvom linky Envirošpion č. 10519/2016-9, ktorý sa týkal vypúšťania hustej zápachajúcej kvapaliny z prevádzky „Skládka odpadov Lučenec – Čurgov“ do vodného toku Slatinka.

SIŽP, IŽP Banská Bystrica, odbor inšpekcie ochrany vôd (OIOV) riešil uvedený podnet ako mimoriadne zhoršenie vôd na vodnom toku Slatinka.

Miestne šetrenie na skládke bolo vykonané 01. 03. 2016, v deň, kedy bol nahlásený podnet. Miestneho šetrenia sa zúčastnil aj pracovník SVP š.p., OZ Banská Bystrica, Správa povodia Horného Ipľa.

G. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

Inšpekcia po nahlásení podnetu vykonala dňa 01. 03. 2016 mimoriadnu environmentálnu kontrolu zameranú na zisťovanie dodržiavania povinností vyplývajúcich z vydaného integrovaného povolenia, ktoré súviseli s podnetom. Kontroly sa zúčastnil pracovník odboru inšpekcie ochrany vôd Mgr. Martin Schabjuk.

Na miestnom šetrení bolo zistené nasledovné:

1) Kontrolou miesta na toku Slatinka, kde je vyústenie vôd z povrchového odtoku a podzemných vôd, ktoré sú odvedené z územia skládky otvoreným cestným rigolom, bolo zistené, že tok je zakalený. Voda tečúca v cestnom rigole bola zakalená do hneďa a spenená.

2) Na severnej strane skládky vytekali priesakové kvapaliny z prevádzkovanej II. etapy skládky hlavne po prístupovej panelovej komunikácii, ktorá bola zhotovená pre účely vstupu mechanizmov do telesa skládky, do obvodového rigola na odvedenie vôd z povrchového odtoku, vybudovaného po obvode telesa I. a II. etapy skládky.

3) Na niektorých miestach telesa II. etapy skládky zo severnej strany bola hranica telesa skládky (ukončenie fólie a drenážnej vrstvy) presypaná odpadom, po ktorom stekala priesaková kvapalina na terén a následne vytvárala stojaté mláky, z ktorých vznikali priesaky do okolitého terénu alebo vytekali po teréne priamo do obvodového rigola.

4) V čase vykonania kontroly bola akumulčná nádrž priesakových kvapalín prázdna, mimo prevádzky, potrubný drenážny systém v telese skládky na odvedenie priesakových kvapalín bol uzatvorený. Všetky priesakové kvapaliny boli sústredené v telese I. a II. etapy skládky, bez možného plynulého odtokania do akumulčnej nádrže priesakových kvapalín.

Inšpekcia, odbor inšpekcie ochrany vôd, na základe zistených skutočností vykonal odber vzorky priesakovej kvapaliny a vzoriek vôd odobratých z bezmenného vodného prítoku vodného toku Slatinka, ktoré boli analyzované v akreditovanom laboratóriu SVP š.p., OZ Banská Bystrica.

Inšpekcia uložila prevádzkovateľovi vykonať opatrenia na zamedzenie ďalšieho mimoriadneho zhoršenia vôd.

Prevádzkovateľ bol povinný okamžite vykonať:

- upchatie obvodového rigola, tak aby nedochádzalo k ďalšiemu vypúšťaniu priesakovej kvapaliny zo skládky do bezmenného vodného toku,
- prečerpávať ponorným čerpadlom priesakové kvapaliny zmiešané s vodami z povrchového odtoku zachytávané v šachte, ktorá je súčasťou obvodového rigolu, do akumulčnej nádrže priesakových kvapalín,
- otvoriť drenážne potrubie a odvieť priesakové kvapaliny zo skládky do akumulčnej nádrže priesakových kvapalín,
- prebytok priesakových kvapalín odvieť na zneškodnenie k oprávnenej osobe, množstvo vyvezenej priesakovej kvapaliny nahlásiť inšpekcii,
- vykonať stavebnotechnické úpravy zo severnej strany telesa II. etapy skládky, aby sa zamedzilo ďalším únikom a priesakom priesakovej kvapaliny z telesa skládky do okolitého terénu a následne do obvodového rigola skládky.

Inšpekcia vykonala dňa 07. 03. 2016 kontrolu plnenia uložených opatrení, pričom bolo zistené, že už nedochádzalo k únikom priesakovej kvapaliny do obvodového rigola skládky.

Prevádzkovateľ vykonal upchatie obvodového rigola vedenom popod cestu pomocou nafukovacieho vaku a osadenie ponorného čerpadla v šachte. Nakoľko v čase kontroly už do šachty nepritekali vody z povrchového odtoku zmiešané s priesakovými kvapalinami, prevádzkovateľ mohol odstrániť nafukovací vak z uzavretého obvodového rigola.

Prevádzkovateľ otvoril drenážne potrubie a priesakové kvapaliny boli prečerpávané do akumulčnej nádrže.

Prevádzkovateľ vykonal odkopanie a presun odpadu, ktorý sa nachádzal mimo úložný priestor telesa skládky, odstránenie prístupovej panelovej cesty a tiež vykopanie ryhy v telese skládky zo severnej strany na zabránenie stekania priesakových kvapalín po svahovom teréne von z telesa do okolitého terénu a obvodového rigola.

H. Použité podklady

1. Laboratórny protokol – výsledok skúšok
2. Výpisy z prevádzkového denníka
3. Kontrola tesnosti izolačnej fólie zo dňa 7.7.2015
4. Protokol č. 3591-7867/42/2016/Scha zo dňa 08.03.2016
5. Integrované povolenie č. 740040104, pod č. jednania 742/79/2004/OIPK/Ka a jeho následné zmeny.

CH. Kontrolné zistenia

Inšpekcia vykonala kontrolu nasledovných podmienok integrovaného povolenia, ktoré súviseli s podnetom:

Kontrola podmienok prevádzkovania (časť „B“ Všeobecné podmienky) :

Bod 1.20

Umiestňovanie odpadu na skládke sa musí vykonávať tak, aby sa zabezpečila stabilita uloženého odpadu a s ňou súvisiacich štruktúr skládky, najmä s ohľadom na zabránenie zosuvov.

Opis

Inšpekcia pri miestnej obhliadke prevádzkovaného telesa II. etapy zistila, že ukladanie odpadov zo severnej časti telesa bolo vykonávané tak, že svahy telesa, ktoré zabezpečujú stabilitu pre ďalšie tvarovanie telesa neboli upravené do predpísaných tvarov podľa projektovej dokumentácie. Odpady navozené do výšky cca 10 m boli zhutňované len na hornej ploche, pričom bočné svahy telesa neboli prekryté inertným materiálom, čo aj umožnilo, že priesakové kvapaliny neboli sústredené len v telese skládky ale presakovali cez neupravené svahy mimo telesa skládky a následne stekali po prístupovej panelovej komunikácii a v miestach, kde to umožnil sklon terénu. Ďalej pri obhliadke bolo zistené, že na severnej strane telesa II. etapy skládky bola hranica telesa (ukončenie fólie a drenážnej vrstvy) presypaná odpadom, po ktorom stekala priesaková kvapalina z telesa na terén a následne vytvárala stojaté mláky, z ktorých vznikali priesaky do okolitého terénu alebo vytekali po teréne priamo do obvodového rigola.

Zistený stav: **Nedodržaná**

Bod 1.22

Z dôvodu minimalizácie vplyvu skládky na životné prostredie spôsobeného unášaním ľahkých odpadov vetrom, emisiami zápachu a prachu, prevádzkovateľ zabezpečí pravidelné hutnenie, prekryvanie inertným materiálom a kropenie uloženého odpadu.

Opis

Prevádzkovateľ nevykonáva dostatočné hutnenie a tvarovanie svahov telesa, dostatočne prekryvanie celého telesa skládky inertným materiálom, čo je viditeľné z priečného profilu uložených odpadov v telese. Nedostatočné prekryvanie odpadov inertným materiálom spôsobuje, že ukladané odpady sú unášané vetrom mimo telesa skládky a je možný prístup vzduchu do telesa skládky.

Zistený stav: **Nedodržané**

Bod 1.24

Prevádzkovateľ je povinný minimalizovať plochu na ukladanie odpadov z dôvodu obmedzenia prašnosti a úletov ľahkého odpadu.

Opis

Odpad na telese bol rozhrnutý po celej prevádzkovej časti telesa I. etapy a na ploche viac ako ½ telesa II. etapy skládky. Prevádzkovateľ neplní povinnosť minimalizovať plochu na ukladanie odpadov. Plochy uloženého odpadu, ktoré prevádzkovateľ v čase kontroly nevyužíval na ukladanie odpadov, neboli prekryté inertným materiálom, čím prevádzkovateľ neobmedzil možnosti úletov odpadov v areáli aj mimo areálu skládky.

Zistený stav: **Nedodržaná**

Bod 1.25

Prevádzkovateľ je povinný prevádzkovať vonkajšiu drenáž a rigoly na odvedenie vôd z povrchového odtoku, drenážne potrubie na odvedenie priesakových kvapalín, akumuláciu nádrží priesakových kvapalín, čerpaciu stanicu, rozdeľovací objekt, odlučovač ropných látok a kanalizáciu podľa pokynov o obsluhu a údržbe uvedených v prevádzkovom poriadku.

Opis

V čase vykonania kontroly bola akumulácia nádrží priesakových kvapalín prázdna, nebola prevádzkovaná, potrubný drenážny systém v telese skládky na odvedenie priesakových kvapalín bol uzatvorený. Všetky priesakové kvapaliny boli sústredené v telese I. a II. etapy skládky, bez možného plynulého odtoku do akumulácie nádrže priesakových kvapalín.

Podľa vyjadrenia vedúceho skládky p. Martina Fil'a vznikli v mesiaci august na izolačnej fólii akumulácie nádrže priesakových kvapalín netesnosti (pravdepodobne poškodenie zverou), ktoré bolo nutné opraviť. Z dôvodu vykonania kontrolného merania tesnosti izolačnej fólie v akumulácii nádrži bolo nutné ju vyprázdniť. Prevádzkovateľ celý objem priesakových kvapalín v akumulácii nádrži postupne v jesenných a zimných mesiacoch (september až december) prečerpával naspäť do telesa I. a II. etapy skládky a súčasne uzatvoril drenážne potrubie na odvádzanie priesakových kvapalín. Prevádzkovateľ uvedenú skutočnosť neuviedol v prevádzkovom poriadku. V prevádzkovom poriadku bolo uvedené len množstvo prečerpaných priesakových kvapalín na teleso skládky. Podľa písomného vyjadrenia RNDr. Michala Kurkina, CSc., spoločnosť GEODYN s.r.o., Bratislava vykonala koncom roka 2015 kontrolné meranie tesnosti izolačnej fólie v akumulácii nádrži, ktoré potvrdilo vzniknuté netesnosti.

Oprava fólie zalepením bola vykonaná po vyprázdnení akumulácie nádrže dňa 23. 02. 2016, o čom je uvedený zápis v prevádzkovom denníku. Nakoľko do dňa vykonania kontroly nebolo vykonané kontrolné meranie tesnosti akumulácie nádrže, nebola akumulácia nádrží priesakových kvapalín naďalej prevádzkovaná a ventily na drenážnom potrubí v rozdeľovacom objekte boli uzatvorené.

Zistený stav: **Nedodržaná**

Bod 1.26

Prebytok priesakových kvapalín musí byť zneškodňovaný na ČOV oprávnenej osoby.

Opis

Prevádzkovateľ z horeuvedených dôvodov vyprázdnil akumuláciu nádrží. S priesakovými kvapalinami nenakladal ako s prebytkom, nakoľko nepredložil doklad o ich zneškodňovaní na ČOV oprávnenej osoby. Priesakové kvapaliny účelovo prečerpával na teleso skládky, pričom priesakové kvapaliny je možné využívať len na kropenie uloženého odpadu za účelom obmedzenia prašnosti na telese skládky a za účelom protipožiarneho opatrenia.

Nakoľko priesakové kvapaliny boli prečerpávané aj v mesiacoch, kedy poveternostné podmienky (teplota, zrážky, vlhkosť vzduchu) neumožňujú kropenie uložených odpadov, boli priesakové kvapaliny v nadmernom množstve akumulované v telese skládky, k čomu prispelo aj uzatvorenie ventilov na drenážnom potrubí.

Zistený stav: **Nedodržaná**

Kontrola podmienok nakladania s priesakovými kvapalinami (časť C. Emisné limity)

Bod 2.3

Prevádzkovateľ je povinný zachytávať priesakové kvapaliny v akumuláčnej nádrži priesakových kvapalín a nakladať s nimi v súlade s integrovaným povolením.

Opis

Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ nezachytával priesakové kvapaliny v akumuláčnej nádrži priesakových kvapalín, ale boli akumulované v telese skládky.

Zistený stav: **Nedodržaná**

Kontrola opatrení na predchádzanie havárií a obmedzenie následkov v prípade havárií a opatrenia týkajúce sa situácií odlišných od podmienok bežnej prevádzky (časť „G“).

Bod 11

Všetky havarijné stavy musia byť zaznamenané v prevádzkovom denníku skládky s uvedením dátumu vzniku, informovaní orgánov a zodpovedných osôb, dátumu a spôsobu riešenia danej havárie. O každej havárii musí byť spísaný záznam a musia o nej byť informované príslušné orgány v zmysle havarijného plánu.

Opis

Kontrolou prevádzkového denníka bolo zistené, že prevádzkovateľ nezaznamenal do prevádzkového denníka zmeny v prevádzkovaní skládky, ako bolo zistenie netesností na fólii v akumuláčnej nádrži, uzatvorenie drenážneho potrubia pomocou ventilov v rozdeľovacom objekte a odstavenie akumuláčnej nádrže priesakových kvapalín mimo prevádzku. O vzniknutej situácii nebola informovaná inšpekcia a ani iné orgány štátnej správy.

Zistený stav: **Nedodržané**

I. Prílohy správy

1. fotodokumentácia: Áno

J. Zhodnotenie dodržania podmienok povolenia

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ vykonával činnosť v prevádzke „Skládka odpadov Lučenec – Čurgov“ v rozpore s podmienkami integrovaného povolenia. Podmienky povolenia, ktoré prevádzkovateľ neplnil sú uvedené v tejto správe.

K. Záver

Nesplnením opatrení a podmienok integrovaného povolenia v horeuvedených bodoch došlo k porušeniu § 26 ods. 1 písm. a) a b) zákona o IPKZ, čím boli naplnené znaky skutkovej podstaty podľa § 37 ods.1 písm. m) zákona o IPKZ.

SIŽP, IŽP Banská Bystrica, odbor IPK na základe zistených skutočností bude postupovať:

- A. podľa § 35 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ nariadi prevádzkovateľovi vykonať v určenej lehote opatrenia na nápravu,
- B. podľa § 35 ods. 2 písm. b) zákona o IPKZ uloží pokutu za zistený správny delikt.

Prevádzkovateľ bude písomne upovedomený o začatí správneho konania vo veci uloženia opatrení na nápravu a uloženia pokuty za zistený správny delikt.

Správa z mimoriadnej environmentálnej kontroly č. 6/2016/Kas/P bola vypracovaná v Banskej Bystrici dňa 29. 03. 2016.

Inšpekcia listom č. 3533-11093/47/2016/Kas zo dňa 05. 04. 2016 v súlade s ustanovením § 34 ods. 11 zákona o IPKZ doručila „Správu o mimoriadnej environmentálnej kontrole 6/2016/Kas/P“ a oznámenie termínu jej prerokovania na deň 19. 04. 2016.

Správa podpísaná v Banskej Bystrici dňa 19. 04. 2016

za SIŽP, IŽP, Banská Bystrica OIPK:

Ing. Katarína Raučinová, vedúca OIPK

Ing. Anna Kassová, inšpektor

Za Brantner Lučenec s.r.o., Lučenec

Ing. Ján Brezovický, konateľ spoločnosti

Ing. Ján Sisik, konateľ spoločnosti

Správu o mimoriadnej environmentálnej kontrole č. 6/2016/Kas/P prevzal dňa 19. 04. 2016 osobne Ing. Ján Brezovický.